

מ"ח 4332/02/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

מח"ע 4332-02-16

בפני מבקשת
כבוד השופט ד"ר שאול אבינור
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד מיטל מור
פרקליטות מחוז תל אביב (פלילי)
נגד משיב
פלוני
ע"י ב"כ עו"ד יוסי סקה

החלטה

1. לפניי בקשה מטעם המבקשת למתן צו פיקוח ומעקב על המשיב בהתאם להוראות סעיף 12 לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, תשס"ו-2006 (להלן - הבקשה, צו הפיקוח וחוק ההגנה, בהתאמה).

א. רקע כללי:

(1) ההליך העיקרי שברקע הבקשה:
2. נגד המשיב הוגש כתב אישום לבית הדין הצבאי המחוזי (מרכז) (מחוזי) 695/12. בכתב האישום הואשם המשיב בשלושה פרטי אישום, שכל אחד מהם עניינו עבירה אחת של מעשה מגונה לפי הוראות סעיף 348(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
פרטי האישומים מתייחסים לשלושה אירועים שאירעו בעת שהמשיב היה חייל בשירות סדיר בצה"ל. על פי הנטען בכתב האישום, בכל אירוע התיישב המשיב, במהלך נסיעה באוטובוס, ליד נוסעות, והניח את ידו על רגליהן ומישש או ליטף אותן. שניים מהאירועים אירעו בשנת 2012 ואירוע נוסף אירע בשנת 2009.
3. המשיב ערך הסדר טיעון כולל עם התביעה הצבאית, לרבות לעניין עתירה משותפת לעונש. המשיב הודה באמור בכתב האישום והורשע על יסוד הודאתו זו. בסופו של דבר החליט בית הדין לכבד את הסכמות הצדדים וביום 26.1.16 גזר על המשיב את העונשים הבאים:

(א) חודש אחד של מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודה צבאית.

(ב) ארבעה חודשי מאסר על תנאי.

עמוד 1

(ג) הורדה לדרגת טוראי.

(ד) פיצויים בסך 700 ₪ לכל אחת מנפגעות העבירה.

4. בית הדין התייחס בגזר הדין להערכת מסוכנות מיום 13.8.15, שניתנה בהתאם להוראות חוק ההגנה (להלן - הערכת המסוכנות). בהערכת המסוכנות נקבע כי "רמת המסוכנות המינית (של המשיב - ש.א.) נותרה גבוהה ואולם רמת האיום פוחתת כל עוד הוא נמצא בטיפול" (ההדגשה הוספה - ש.א.).

יחד עם זאת, בית הדין ציין בגזר דינו את כברת הדרך אותה עבר המשיב מאז החלה חקירת העבירות מושא כתב האישום, דהיינו: את השתלבותו של המשיב בהליך טיפולי במרכז היום "מעגלים", את התמדתו בהליך זה, וכן את נטילת האחריות מצידו והבעת הרצון להשתקם. בנסיבות אלה החליט בית הדין, כאמור, לכבד את הסכמות הצדדים ולהשית על המשיב את העונשים המוסכמים הנ"ל.

(2) הבקשה דנא וצו הפיקוח הזמני:

5. המשיב ריצה את עונשו ומכיוון שכבר שוחרר משירות צבאי סדיר הוגשה הבקשה דנא בבית משפט זה. בבקשה התבקש בית המשפט להוציא צו פיקוח בעניינו של המשיב, לתקופה של 24 חודשים, שיכלול את התנאים הבאים:

(א) שיתוף פעולה עם קצין הפיקוח וחובת קיום מפגשים עם קצין הפיקוח, במועדים ובתדירות שייקבע קצין הפיקוח מעת לעת, לרבות החובה להתייצב במרכז הארצי להערכת מסוכנות לקראת תום תקופת הפיקוח לצורך הערכת מסוכנות עדכנית על מנת לשקול הצורך בהארכת הצו.

(ב) איסור נסיעה בתחבורה ציבורית. ככל שאין באפשרות המשיב להתנייד בדרך אחרת, יותר לו לנסוע בתחבורה ציבורית לאחר יידוע קצין הפיקוח ובהתאם לתנאיו.

(ג) איסור לעבוד, בין אם בתמורה ובין אם בהתנדבות, בעבודה הכרוכה בשהייה ביחידות עם נשים או עם קטינות.

(ד) לקחת חלק בתוכנית שיקום מונע, במסגרת מרכז "מעגלים", בהתאם לתוכנית הטיפולית אשר הוכנה עבורו.

עוד התבקש בבקשה, לצורך פיקוח על קיום התנאים הנ"ל, כי בית המשפט יקבע בצו הפיקוח סמכויות לקצין הפיקוח, בהתאם להוראות סעיף 18 (א) לחוק ההגנה, סעיפים קטנים (1), (2), (3), (4) ו-(8).

6. נוכח רמת המסוכנות הגבוהה, שנקבעה כאמור בהערכת המסוכנות, נדרשה יחידת הפיקוח בשירות בתי הסוהר לבחון את עניינו של המשיב ולהמליץ לפני בית המשפט על תנאי פיקוח ומעקב עליו; והכל בהתאם לסמכויותיה לפי הוראות סעיף 11(2) לחוק ההגנה.

בהמלצות יחידת הפיקוח (מיום 31.1.16) צוין כי המשיב נמצא כלוקה בסטייה מינית מסוג פרוטאוריזם (Frotteurism), עם קושי רב ביצירת קשרים אינטימיים, וכבעל לקויות בכישורי חיים בסיסיים. אמנם המשיב שולב בטיפול במרכז "מעגלים", מהווה משתתף פעיל בטיפול, נוטל אחריות על התנהגותו ואף מגלה הבנה למסוכנותו המינית, אך יחד עם זאת נדרשת לו עוד עבודה טיפולית רבה ומטפלו מדווחים על גלישות פסיכוטיות

במצבי לחץ אקוטיים. בנסיבות אלה המליצה יחידת הפיקוח על הוצאת צו פיקוח בתנאים המבוקשים בבקשה.

7. הדיון הראשון לגופה של הבקשה התקיים לפני ביום 21.3.16 ובו עתר ב"כ המשיב לקבלת הערכת מסוכנות עדכנית. הגם שב"כ המשיב הסכים להוצאת צו פיקוח זמני, עד לקבלת הערכת המסוכנות העדכנית, הוא ביקש לצמצם את תנאיו ביחס למבוקש בבקשה. לאחר שמיעת טענות ב"כ הצדדים קיבלתי את עתירת ב"כ המשיב למתן הערכת מסוכנות עדכנית, וזאת נוכח חלוף הזמן (בהקשר זה ר' גם האמור בהוראות סעיף 6(א) רישא לחוק ההגנה) וקבעתי דיון נוסף בבקשה.

8. באשר לתנאי הפיקוח המבוקשים הוריתי על הוצאת צו פיקוח זמני, עד למתן החלטה אחרת (להלן - הצו הזמני); והכל כאמור בהחלטה המפורטת שניתנה בתום אותו הדיון. תנאי הצו הזמני נקבעו בהתאם למבוקש בבקשה, בשני שינויים מהותיים:

ראשית, נוכח היעדר אפשרות של המשיב להתניע שלא בתחבורה ציבורית, לרבות לצרכי עבודתו, חלף תנאי (ב) המבוקש הנ"ל נקבע בצו הזמני איסור על המשיב לנסוע בתחבורה ציבורית רק כאשר הוא עומד או יושב לצידן של נשים או קטינות.

קביעה זו הסתמכה, בין השאר, על המלצות קצינת המבחן. במאמר מוסגר יש להעיר, כי ניסוח תנאי (ב), כפי שהתבקש (ר' בפסקה 5 דלעיל), הינו לקוי גם בכך שהלכה למעשה מתבקש בו להעביר את הסמכות לקביעת התנאים לנסיעה בתחבורה הציבורית לידי קצין הפיקוח, כאשר על פי חוק ההגנה התנאים והמגבלות צריך שייקבעו על ידי בית המשפט.

שנית, בשים לב להוראות סעיף 13(ב) לחוק ההגנה, הדורשות קיומו של קשר בין הטלת מגבלה על עבריו מין לבין הסיכון המיני הנשקף ממנו, לא נקבעה בצו הזמני סמכות לקצין הפיקוח להיכנס למקום מגוריו של המשיב.

בצו הזמני נקבעו אפוא לקצין הפיקוח הסמכויות המבוקשות בבקשה, למעט הסמכות הנקובה בהוראות סעיף 18(א)(4) לחוק ההגנה.

הערכת המסוכנות העדכנית וההתייחסויות המשלימות של יחידת הפיקוח:

ב.

9. עובר לדיון הנוסף הוגשו לבית המשפט הערכת מסוכנות עדכנית (מיום 31.5.16) וכן שתי התייחסויות משלימות מטעם יחידת הפיקוח.

10. הערכת המסוכנות העדכנית מפרטת בהרחבה - גם בהסתמך על תסקירי שירות המבחן - את נסיבות חייו של המשיב, הן בעבר והן בהווה, וכן את הנתונים שהובילו לקביעה כי מסוכנותו המינית של המשיב פחתה וכעת הינה "**בינונית גבוהה**".

11. לענייננו כאן די בציון העובדות והקביעות הבאות מתוך הערכת המסוכנות העדכנית:

· המשיב הינו גבר צעיר, יליד 1990, שגדל בנסיבות חיים קשות של עזובה והזנחה. עוד בגיל רך הוצא המשיב מרשות אמו והועבר למסגרות מגורים ולימודים חוץ ביתיות.

· המשיב עובד כיום לפרנסתו במטבח בבית קפה, ומזה מספר חודשים מתגורר בגפו בדירה שאותה שכר.

· למשיב אין הרשעות קודמות, למעט התיק דנא, וגם אין לו תיקים חדשים שנפתחו מאז.

- המשיב החל לאחרונה את השלב השלישי בהליך הטיפול במרכז "מעגלים", הליך שבו הוא החל להשתתף בתחילת שנת 2014.
 - מאז מתן הצו הזמני משתף המשיב פעולה עם יחידת הפיקוח, ללא כל חריג (ר' בהערכת המסוכנות העדכנית, בעמ' 7). המשיב אף ציין, בהגנותו, כי הוא סבור שהוא נדרש לפיקוח על מנת שלא ימעד בעתיד (שם, בעמ' 24).
 - כישורי החיים של המשיב עדיין מוגבלים, כמו גם יכולתו להתמודד עם משברים וכישלונות. יחד עם זאת, ניכר שיפור משמעותי בהשוואה למצבו טרום הטיפול.
 - המשיב מודע לבעייתו ומגלה מוטיבציה גבוהה ואותנטית לשינוי ולשיקום. יחד עם זאת, קיים עדיין פער בין התובנות הקוגניטיביות לבין מצבו הרגשי של המשיב, העשוי להיות גורם מכריע במצבי דחק ועלול להביא להופעת דפוסי התנהגות מוכרים ושליילים.
12. על רקע כל אלה קבעה מערכת המסוכנות, בהערכת המסוכנות העדכנית, כי מסוכנותו המינית של המשיב פחתה, הגם שאינה נמוכה אלא כאמור בינונית-גבוהה.
- באשר לנסיעה בתחבורה ציבורית - נוכח העובדה שהיא נדרשת למשיב לצורך קיום התנאים החיוניים לשיקומו, דהיינו: העבודה בה הוא עובד והטיפול במרכז "מעגלים", המליצה מערכת המסוכנות לאפשר למשיב נסיעה בתחבורה ציבורית בתנאים שנקבעו בצו הזמני.
- באשר לסמכות הכניסה של קצין הפיקוח למקום מגוריו של המפוקח-המשיב - מערכת המסוכנות ציינה כי לא מדובר בעניין הקשור למסוכנותו של המשיב, אלא לאופן בו מבצעת יחידת הפיקוח את תפקידה ועל כן היא נמנעה מלהמליץ בעניין. יחד עם זאת ראתה מערכת המסוכנות לנכון להוסיף כי מדובר בסמכות פיקוח מוכרת, גם בשיטות משפט זרות, שנועדה למנוע מהמפוקח "להרגיש בטוח" מפני הפיקוח וכן לאפשר לקצין הפיקוח לעמוד מקרוב על סביבת חייו של המפוקח.
13. בהתייחסויות המשלימות מטעם יחידת הפיקוח, שהוגשו לפניי, הודגשה חשיבות סמכות הכניסה של קצין הפיקוח למקום מגוריו של המפוקח, ונטען כי רק פיקוח הכולל כניסה לביתו של המפוקח ובחינת סביבת חייו המידית, כמו גם בחינת הדינמיקה של המפוקח מול בני משפחתו ותשאולם לגביו, עשויים להביא לתוצאה הנדרשת.
- באשר לסוגיית הנסיעה בתחבורה הציבורית קיבלה יחידת הפיקוח את המלצות מערכת המסוכנות והצטרפה להמלצה להתיר נסיעה כאמור בתנאים שנקבעו בצו הזמני.
14. בדיון הנוסף שנערך לפניי - על רקע הערכת המסוכנות העדכנית וההתייחסויות המשלימות של יחידת הפיקוח - טענו ב"כ הצדדים בעניין הבקשה, לרבות תוך הפנייה לפסיקה רלוואנטית.
- ב"כ המבקשת הדגישה את החשיבות הרבה, הטמונה לשיטתה במתן סמכות כניסה לקצין הפיקוח לביתו של המשיב. ב"כ המשיב, מצידו, טען שאין קשר בין סמכות זו לבין מסוכנותו המינית של המשיב, וביקש להותיר את התנאים שנקבעו בצו הזמני על כנם.
- עוד הדגיש ב"כ המשיב את ההליך השיקומי המוצלח בו ממשיך המשיב להשתתף, תוך הפניה לתסקיר העדכני של קצינת המבחן (מיום 26.6.16). תסקיר זה כולל המלצה שלפיה במסגרת צו הפיקוח ישולב המשיב בתכנית לשיקום מונע, שהינה למעשה המשך התכנית בה הוא מצוי כיום במרכז "מעגלים", וזאת לתקופה של שנה וחצי. בנסיבות אלה ביקש ב"כ המשיב גם לקצר את תקופת הפיקוח - שכזכור מבוקשת לשנתיים - בהתאם.

ג. דין והכרעה:

(1) ההסדר שנקבע בחוק ההגנה - רקע כללי:

15. חוק ההגנה מהווה, הלכה למעשה, מעין שיא של גל חקיקתי אשר נועד להטלת מגבלות שונות על עברייני מין, אף לאחר שריצו את מלוא עונשם בגין העבירות שבביצוען הם הורשעו. קדמו לחוק ההגנה החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, תשס"א-2001, וכן חוק מגבלות על חזרתו של עברייני מין לסביבת נפגע העבירה, תשס"ה-2004, ששניהם ממשיכים לעמוד בתוקפם במקביל ולצד הוראות חוק ההגנה. גל חקיקתי זה משקף גל חקיקתי דומה בעולם המערבי, שראשיתו בארה"ב במאה הקודמת.

16. בארה"ב, במיוחד בשנות ה-90' למאה הקודמת, נחקקו חוקים רבים - הן ברמה המדינתית והן ברמה הפדראלית - שנועדו להטיל מגבלות שונות על עברייני מין אשר ריצו את מלוא עונשם (להלן - עברייני מין משוחררים). בעקבות מספר מקרים מזעזעים של עבירות מין חמורות, אשר בוצעו על ידי עברייני מין משוחררים וקיבלו הד ציבורי ותקשורתי נרחב, נחקקו חוקים שהטילו עוד ועוד מגבלות על כלל עברייני המין המשוחררים. זאת, החל מקביעת אמצעי מעקב ופיקוח, לרבות באמצעות מרשם מפורט של עברייני מין משוחררים (שבחלק מהמדינות הינו פומבי), עבור בהטלת מגבלות חמורות על מקומות מגורים ותעסוקה של עברייני מין משוחררים, וכלה בקביעת "מאסר אזרחי" לעברייני מין מסוכנים מיד ובהמשך לתום ריצוי עונשי המאסר שנגזרו עליהם.

17. על חקיקה זו - שיש בה משום חריגה מהותית מעקרונות יסוד של המשפט הפלילי - נמתחה ביקורת אקדמית רבה בין השאר בטענה שמקורה הוא ב"פאניקה מוסרית", ללא הצדקה משפטית או מעשית. למרות זאת, בית המשפט העליון הפדרלי דחה עתירות שהוגשו בנושא, תוך קביעה שהחוקים המדוברים קובעים סנקציות מנהליות-אזרחיות - להבדיל מפליליות - ועל כן הם אינם כפופים למגבלות ולהגנות הדיוניות שנקבעו בחוקת ארה"ב בעניין משפטים פליליים (ר' במיוחד, *Kansas v. Hendricks*, 521 U.S. 346 (1997)).

18. לא כאן המקום לערוך דיון מקיף בביקורת החוקתית והמעשית על חקיקה כגון דא, כמו גם בטעמים המצדיקים אותה. יחד עם זאת, ועל מנת להבהיר את הדרך הראויה בפרשנות הוראות חוק ההגנה, יש מקום לעמוד - ולו בתמצית שבתמצית - על עיקרי הדברים.

(א) הביקורת על החקיקה:

19. חקיקה המטילה מגבלות שונות על עברייני מין אשר ריצו את מלוא עונשם בגין העבירות שבביצוען הן הורשעו - וזאת בנימוק של "מסוכנות" משוערת - חשופה לביקורת בשלושה מישורים שונים ומצטברים:

ראשית, הטלת מגבלות חמורות על חירותו ועל פרטיותו של אדם, אשר הורשע בדבר עבירה וריצה את מלוא העונש שהוטל עליו בגינה, הינה בבחינת ענישה כפולה על אותו מעשה. גם אם מגבלות אלה תסווגנה פורמאלית כ"סנקציות מנהליות-אזרחיות", במהותן הן עונשיות, ועל כן הן מהוות ענישה כפולה פסולה.

אכן, עיקרון יסוד במשפט הפלילי, בכל מדינת חוק, הוא שאדם שריצה את מלוא העונש אשר נגזר עליו הוא בבחינת מי ששילם את מלוא חובו לחברה. לפיכך, הוא זכאי לחירות ככל אדם אחר ואין מקום לחזור ולהטיל

עליו שוב ושוב סנקציות נוספות בגין אותו המעשה.

שנית, בהטלת סנקציות מגבילות-חירות בגין "מסוכנות" גרידא יש משום שינוי מהותי של בסיס האחריות בפלילים. כידוע, עקרון יסוד ראשון-במעלה במשפט הפלילי, בכל מדינת חוק, הוא ש"אין עבירה ללא מעשה" (nullum crimen sine actu). מכאן, שבבסיס האחריות בפלילים עומדת "התנהגות" - להבדיל ממחשבות או רצונות - ואין המדינה רשאית לחקור, קל וחומר להעניש, בגין מחשבות או רצונות.

יתר על כן, לא זו בלבד ששינוי בסיס האחריות מ"התנהגות" ל"מסוכנות" מהווה חריגה מהותית מעקרונות היסוד של המשפט הפלילי, אלא שההסתמכות על "מסוכנות" - מושג עמום וקשה למדידה ולכימות מעצם טיבו - גם יוצרת חשש לפגיעה בלתי מידתית בזכויותיו של מי שנחזה להיראות כ"מסוכן". מטבע הדברים הוא ש"סיכון" לעולם קיים, ומכאן החשש לנטייה להערכת-יתר של חומרתו.

שלישית, בשנים האחרונות הפכו עברייני המין למעין "כת הטמאים" או "המצורעים" של ימינו; ומכאן הקלות הרבה שבה ניתן לשלטון לפגוע בזכויותיהם, תוך חריגה מעקרונות יסוד משפטיים. דא עקא, שדרכן של פגיעות בזכויות יסוד להתחיל בקבוצות חלשות במיוחד, ומכאן החשש שבהרחבת תחולת האפשרות של פגיעה בזכויות - על בסיס "מסוכנות" נטענת - באופן הולך ומתגבר.

(ב) הטעמים לחקיקה:

20. כנגד נימוקי הביקורת הנ"ל עומדים מספר טעמים נוגדים, כלהלן:

ראשית, עבריינות המין הינה עבריינות ייחודית במניעה ובמטרותיה. ככלל, המוטיבציה לביצוע עבירות פליליות אינה נעוצה ברצון לבצע דבר עבירה אלא ברצון להשיג מטרות או יעדים אחרים. כך, למשל, המוטיבציה לביצוע עבירות רכוש הינה, ברובם ככולם של המקרים, מוטיבציה כלכלית גרידא. להבדיל, המוטיבציה לביצוע עבירות מין נעוצה כמעט תמיד ברצון לבצע את העבירה עצמה, דהיינו: ברצון לבצע "עבירה לשמה".

מוטיבציה שכזו - האנטיזה למוטיבציה החיובית ביותר הקיימת, של "תורה לשמה" - היא השלילית ביותר האפשרית ולפיכך, כשלעצמה, מצביעה על מסוכנות. אין תמה אפוא שעברייני מין נתפסים בציבור כבני אדם מסוכנים, העלולים לחזור על ביצוע העבירות ולפגוע בקורבנות נוספים, ושעל כן מוצדק להטיל עליהם אמצעי פיקוח ומעקב אף לאחר ריצוי מלוא עונשם.

שנית, גם אם אחוזי הרצידיביזם של כלל עברייני המין אינם גבוהים - ואף נמוכים מבעבירות אחרות, כפי שנמצא במספר מחקרים - עדיין חלק מעברייני המין הינם מסוכנים במובן זה שקיים סיכון ממשי שהם יבצעו עבירות מין נוספת. בנוסף, הנזק העלול היגרם מביצוע עבירות המין הנוספת עשוי להיות עצום, במיוחד אם הקורבנות יהיו קטינים או חסרי ישע. מכאן, שקיימת על פני הדברים הצדקה הן לבחינת מסוכנותם המינית של עברייני מין משוחררים והן לנקיטת אמצעי פיקוח ומעקב בהתאם למסוכנות זו.

שלישית, החשש מהרחבת השימוש באמצעים ובעיצומים החריגים - שהוטלו על עברייני מין משוחררים בחקיקה כגון דא - גם לתחומים אחרים, לא התממש. זאת, הן במקומותינו והן במקומות אחרים, ועל אף העובדה שמדובר בחקיקה הקיימת כבר מספר שנים לא מבוטל.

(ג) סיכום ביניים:

21. התמונה העולה מהשיקולים הנוגדים הנ"ל הינה תמונה מורכבת. מחד גיסא, אין ספק כי הטלת סנקציות מגבילות ופוגעות על מי שריצה את מלוא העונש שנגזר עליו הינה חריגה ומעוררת קושי, בפרט כאשר בסיסה הוא ב"מסוכנות" משוערת. מאידך גיסא, ישנם טעמים כבדי משקל המצדיקים התייחסות חקיקתית ייחודית לעברייני מין ולצורך להגן על קורבנותיהם הפוטנציאליים. מכאן, שהגם שיש לנקוט בזהירות רבה בהטלת מגבלות ובפגיעה בפרטיות של מי שריצה את מלוא עונשו, לא ניתן לומר שחקיקה מגבילה כאמור, בהתייחס לעברייני מין משוחררים, אינה מוצדקת או אינה ראויה.

22. יש לציין, כי חוק ההגנה שבמשפטנו נוקט בגישה מאוזנת, בפרט בהשוואה לחלק מהחקיקה בנושאים אלה בארה"ב, וזאת תוך קביעת בלמים ומגבלות למניעת פגיעות מיותרות בזכויותיהם של מי שהורשעו בדבר עבירה וריצו את מלוא העונש שנגזר עליהם בגינה.

בהקשר זה חשוב להדגיש, כי מניעת פגיעות מיותרות בזכויות - גם כאשר מדובר בעברייני מורשע - אינה רק אינטרס של היחיד שזכויותיו נפגעות, אלא גם אינטרס של הציבור. מעבר לאינטרס הציבורי העקרוני במדינת חוק להימנע מפגיעות מיותרות בזכויות, יש לזכור כי פגיעות כאלה עלולות להביא לייאוש ולניכור - בפרט בהיעדר אופן שיקומי - ובאופן עקיף דווקא לעודד עבריינות.

23. הוראות חוק ההגנה נוקטות, בין השאר, באיזונים הבאים:

- מטרת חוק ההגנה מוגבלת להגנה על הציבור מפני "**ביצוע עבירות מין**" (ר' בהוראות סעיף 1 לחוק), דהיינו: חוק ההגנה עניינו בהתמודדות עם המסוכנות **המינית** של עברייני מין, להבדיל ממסוכנות כללית כזו או אחרת.

- הטלת צווי פיקוח לפי החוק אפשרית רק כאשר רמת הסיכון כי עברייני המין יבצע עבירת מין נוספת אינה נמוכה (ר' בהוראות סעיף 12(א) לחוק).

- כאשר בית המשפט מוציא צווי פיקוח, קביעת תנאים שהינם מעבר לתנאי היסוד של שיתוף פעולה עם יחידת הפיקוח (כאמור בהוראות סעיף 13(א) לחוק), כפופה לכך "**שקיים קשר בין המגבלה הקבועה בתנאים לבין הסיכון הנשקף מעברייני המין לבצע עבירת מין נוספת**" (כאמור בהוראות סעיף 13(ב) לחוק). מגבלה זו תחול כמובן גם על סמכויות קצין הפיקוח שייקבעו בצו הפיקוח (בהתאם להוראות סעיף 18(א) לחוק), שכן סמכויות אלה מיועדות להבטיח את קיום תנאי הצו.

- בית המשפט לא יורה על הכללתו של תנאי מסוים בצו הפיקוח, "**אם ניתן להשיג את מטרת הפיקוח והמעקב באמצעות תנאי אחר שפגיעתו בעברייני המין פחותה**" (כאמור בהוראות סעיף 13(ג) לחוק). בנוסף, אף קציני הפיקוח נדרשים לעשות שימוש בסמכויותיהם לפי חוק ההגנה רק "**במידה הדרושה כדי למלא אחרי תנאי הפיקוח והמעקב, ותוך הגנה מרבית על פרטיותו של עברייני המין**" (כאמור בהוראות סעיף 18(ב) לחוק).

(לסקירה מקיפה והשוואתית של הוראות חוק ההגנה, מנקודות מבט נוגדות, ר' חגית לרנאו ואילית עוז, "למה אסור להתאהב בחוק ההגנה על הציבור מפני עברייני מין - מבט ביקורתי", **הפרקליט** נא 205 (תשע"א); דנה פוגץ', "'ביום שאחרי' - גישות חדשות במערכת המשפט לניהול סיכון של פגיעה מינית - מענישה בלבד לפיקוח ומניעה", **הפרקליט** נא 139 (תשע"א). יש לציין, כי מאז פרסום מאמרים אלה תוקן חוק ההגנה ונוספו בו הפרקים העוסקים בשיקום מונע - בין במסגרת הקהילה ובין במסגרת צו פיקוח - באופן שכיום מבנה חוק ההגנה הוא אף מאוזן יותר וכולל לא רק אמצעי פיקוח ומעקב אלא גם אמצעי שיקום).

24. גם פסיקת בתי המשפט חזרה ועמדה על הצורך בריסון שיפוטי בעת הוצאת צווי פיקוח על פי הוראות חוק ההגנה. נפסק, כי צווי פיקוח יכול שיוצאו רק למטרה הספציפית שנקבעה בחוק; כי יש להקפיד על כך שצווי פיקוח לא יינתנו כעניין שבשגרה, על בסיס מאפיינים כלליים ומבלי שנעשתה בחינה מדוקדקת של נסיבות המקרה הקונקרטי הנדון; וכי על בית המשפט לבחור באמצעים הפוגעים במידה פחותה ככל האפשר בעבריו המין, תוך התחשבות בפגיעה בזכויותיו (ר' בש"פ 962/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד סג (3) 638 (2010), בפסקה 29 להחלטה).

25. על החשיבות שבהתאמת הוראות צו הפיקוח למטרת חוק ההגנה, כמו גם לנסיבות הספציפיות הקשורות למסוכנות המינית של המפוקח, עמדה כב' השופטת ד' ברק-ארז בציננה:

התכלית החקיקתית העומדת במרכז הדיון (בחוק ההגנה - ש.א.) היא ההגנה הנדרשת על הציבור מפני עברייני מין... על מנת שהחוק אכן יגן על הציבור וכן ימנע מעבריו המין הספציפי מלהיחשף לגורמי סיכון, על המגבלות בעניינו להלום את נסיבותיו הספציפיות ולהיגזר מהן באופן אינדיבידואלי, וכן לעמוד במבחן המידתיות (ר' בש"פ 8309/14 מדינת ישראל נ' פלוני (2015), בפסקה 31 להחלטה. ההדגשה הוספה).

(2) ההכרעה בבקשה דנא:

26. המשיב דנא ביצע עבירות מין שהינן ברף חומרה נמוך יחסית. למשיב אין עבר פלילי ובשנים שחלפו מאז ביצוע העבירות לא ידוע על עבירות נוספות שאותן ביצע. בנוסף, מאז תחילת שנת 2014 מצוי המשיב בהליך טיפולי. מסוכנותו המינית של המשיב פחתה, הוא מחויב לטיפול ומשתף פעולה באופן מלא עם גורמי הפיקוח, הגם שעדיין נותרה לפניו כברת דרך רבה.

27. נוכח חזרת המבקשת מהבקשה לאיסור נסיעת המשיב בתחבורה ציבורית, בכפוף לתנאים שנקבעו בצו הזמני, הלכה למעשה הפערים בין הצדדים צומצמו מאוד, וכיום הם מתרכזים בעיקר בסוגיית מתן הסמכות לקצין הפיקוח להיכנס למקום מגוריו של המשיב.

28. יאמר מיד, כי בעניין זה היתה הנמקת המבקשת כללית ביותר, ללא התייחסות לנסיבות המקרה הספציפי דנא. כך, למשל, נטען שקיימת חשיבות לכניסה למקום מגוריו של המפוקח על מנת לבחון את הדינמיקה שלו מול בני משפחתו ולתשאלם לגביו (ר' בפסקה 13 דלעיל), הגם שענייננו כאן הוא במשיב המתגורר בגפו.

זאת ועוד: אין כל קשר בין מסוכנותו המינית של המשיב - על רקע ליקוי מסוג פרוטאוריזם - לבין כניסה למקום מגוריו, ועל כן על פני הדברים יש בה משום פגיעה מיותרת בפרטיותו; ובוודאי מגמה או רצון ליצירת תחושת חשש או חוסר ביטחון אצל מפוקח אינה מצדיקה מתן סמכויות המגבילות אותו או פוגעות בפרטיותו.

עוד יש לזכור, כי מזה מספר חודשים מפוקח המשיב על פי הוראות הצו הזמני - שכזכור אינו כולל סמכות כניסה למקום מגוריו - ועל אף זאת משתף המשיב פעולה באופן מלא עם הפיקוח. בנסיבות אלה לא מצאתי כל הצדקה ליתן לקצין הפיקוח סמכות לכניסה למקום מגוריו של המשיב.

29. לבסוף נותרה מחלוקת בין הצדדים - אם גם משנית - בשאלת משך תוקפו של צו הפיקוח. במחלוקת זו הדין הוא עם המבקשת. התקופה המבוקשת בבקשה - שנתיים בלבד - הינה תקופה מידתית, בפרט כאשר תכנית השיקום המונע למשיב מתוכננת לתקופה של שנה וחצי.

ד. סוף דבר:

30. אשר על כן ולאור כל המקובץ אני מורה כדלקמן:

(א) מוצא בזה צו פיקוח בעניינו של המשיב, שתנאיו כאמור בצו הזמני מיום 21.3.16, לרבות לעניין סמכויות קצין הפיקוח.

(ב) תוקפו של צו הפיקוח יהא לתקופה של 24 חודשים מיום הוצאת הצו הזמני (דהיינו: מיום 21.3.16).

(ג) במסגרת צו הפיקוח ישולב המשיב בתכנית לשיקום מונע במרכז "מעגלים". זאת, בהתאם להסכמתו של המשיב, הוראות סעיף 20ד לחוק ההגנה והאמור בתסקיר שירות המבחן מיום 26.6.16.

המזכירות תמציא העתק החלטה זו לשירות המבחן.

ב"כ המשיב יואיל לוודא המצאת העתק ההחלטה לידי קצינת המבחן הרלוואנטית.

ניתנה היום, יום שני כ"ו תמוז תשע"ו, 01 אוגוסט 2016, במעמד הצדדים.